

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia Juridică, numiri și imunități

AMENDAMENT

la proiectul legii pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005 (nr. 295 din 29. 08. 2023)

În temeiul art. 59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, urmare a examinării proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005, nr. 295 din 29 august 2023, în baza propunerilor Ministerului Justiției, înaintez următoarele amendamente:

Art. 1 va avea următorul cuprins:

"Art. 1. – Republica Moldova aderă la Convenția privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005, cu următoarea declarație:

"1. Republica Moldova declară că, în conformitate cu articolul 21 din convenție, exceptând cele prevăzute la punctul 2 de mai jos, nu va aplica convenția în cazul contractelor de asigurare.

2. Republica Moldova va aplica convenția în cazul contractelor de asigurare în următoarele cazuri:

(a) în cazul în care contractul este un contract de reasigurare;

(b) în cazul în care acordul de alegere a forului este încheiat ulterior nașterii litigiului;

(c) în cazul în care, fără a aduce atingere articolului 1 alineatul (2) din convenție, acordul de alegere a forului este încheiat între deținătorul poliței de asigurare și un asigurător, ambii având la data încheierii contractului de asigurare domiciliul sau reședința obișnuită în același stat contractant, iar acordul respectiv are ca efect atribuirea competenței instanțelor din statul în cauză, chiar dacă fapta prejudiciabilă s-a produs peste hotare, cu condiția ca legislația statului în cauză să nu interzică un astfel de acord;

(d) în cazul în care acordul de alegere a forului privește un contract de asigurare care acoperă unul sau mai multe dintre următoarele riscuri, considerate a fi riscuri mari:

(i) prejudicii sau daune, rezultate în urma evenimentelor asociate utilizării lor în scopuri comerciale, produse:

(a) navelor maritime, instalațiilor din zona de coastă sau din largul mării sau mijloacelor de transport fluvial și mijloacelor de transport lacustru;

(b) aeronavelor;

(c) materialului feroviar rulant;

(ii) prejudicii sau daune produse mărfurilor aflate în tranzit, altele decât bagajele pasagerilor, indiferent de mijlocul de transport;

(iii) orice răspundere, alta decât cea pentru vătămrile corporale produse călătorilor sau pentru pierderile sau prejudiciile aduse bagajelor acestora, rezultate în urma utilizării sau operării:

(a) navelor, instalațiilor sau mijloacelor de transport fluvial și lacustru menționate la punctul (i) litera (a);

(b) aeronavelor, în măsura în care legislația statului contractant în care aeronavele respective sunt înregistrate nu interzice acordurile de alegere a forului în materie de asigurare a acestor riscuri;

(c) mijloacelor de transport feroviar;

(iv) orice răspundere, alta decât cea pentru vătămrile corporale produse călătorilor sau pentru pierderile sau prejudiciile aduse bagajelor acestora, pentru prejudiciile sau daunele cauzate de mărfurile aflate în tranzit sau de bagajele, menționate la punctul (ii);

(v) orice pierdere financiară legată de utilizarea sau exploatarea navelor, instalațiilor, mijloacelor de transport fluvial și lacustru, aeronavelor sau mijloacelor de transport feroviar menționate la punctul (i), în special pierderile înregistrate în legătură cu mărfurile sau navlosirea;

(vi) orice risc sau interes legat de oricare dintre riscurile menționate la punctele (i)-(v);

(vii) orice risc de credit sau risc de garanție în cazul în care deținătorul poliței de asigurare desfășoară din punct de vedere profesional o activitate industrială, comercială sau liberală, iar riscul se referă la această activitate;

(viii) alte riscuri în cazul cărora deținătorul poliței de asigurare desfășoară o activitate comercială cu o dimensiune care depășește limitele a cel puțin două din următoarele criterii:

(a) totalul bilanțului: 6 200 000 EUR;

(b) valoarea totală netă a cifrei de afaceri: 12 800 000 EUR;

(c) numărul mediu de 250 de angajați în cursul exercițiului financiar.

Oportunitatea formulării declarației de către Republica Moldova cu ocazia aderării la Convenția de la Haga privind acordurile de alegere a forului, încheiată la 30 iunie 2005 (în continuare – Convenția)

Obiectivul prezentei declarații, care exclude anumite tipuri de contracte de asigurare din domeniul de aplicare al convenției, este de a proteja anumiți deținători de polițe de asigurare, asigurați și beneficiari care, în temeiul dreptului intern al Republicii Moldova, beneficiază de protecție specială.

Dispozițiile art.2 alin.(2) al Convenției reglementează o serie de excluderi din domeniul de aplicare al acesteia, cum ar fi: statutul sau capacitatea juridică a persoanelor fizice, obligațiile de întreținere, testamentele și succesiunile, etc. Totodată, în scopul asigurării flexibilității și al menținerii potențialei sale atractivități la scară largă, prevederile art. 21 din Convenție permit fiecărui stat contractant să extindă această listă a domeniilor excluse, în ceea ce îl privește, prin formularea unei declarații în care să specifice domeniul pe care partea intenționează să îl excludă. Prin urmare, Convenția nu s-ar aplica cu privire la domeniul respectiv în statul care face declarația și, în temeiul principiului reciprocității, alte state nu ar aplica prevederile Convenției în ceea ce privește domeniul în cauză, în situația în care instanța aleasă este situată în statul care a făcut declarația. În plus, pentru formularea declarației menționate anterior, este necesară îndeplinirea următoarelor condiții cumulative: să existe un interes hotărâtor din partea statului declarant de a nu aplica prevederile Convenției în ceea ce privește un domeniu specific; scopul declarației nu poate fi mai cuprinzător decât este necesar și domeniul specific exclus trebuie să fie definit în mod clar și precis.

În temeiul dispozițiilor menționate anterior, se consideră oportună formularea unei declarații de către Republica Moldova, prin intermediul căreia se va menționa faptul că respectivul tratat internațional nu se va aplica anumitor contracte de asigurare, fiind totodată aplicabil doar în cazul contractelor de reasigurare, în cauzele în care acordul de alegere a forului a fost încheiat ulterior nașterii litigiului, precum și la contractele de asigurare care acoperă riscuri majore.

O declarație similară a fost formulată inclusiv de către Uniunea Europeană, în numele tuturor statelor membre, la momentul aprobării Convenției, prin Decizia nr.2014/887/UE a Consiliului Uniunii Europene din 4 decembrie 2014 cu privire la aprobarea, în numele Uniunii Europene, a Convenției de la Haga din 30 iunie 2005 privind acordurile de alegere a forului¹. Raționamentul formulării unei asemenea declarații de către UE a constat în necesitatea respectării paralelismului cu politica în materie de protecție stabilită în Regulamentul Bruxelles I², care permite părții asigurate să acționeze în instanță un asigurător din UE (sau o sucursală din UE a unui asigurător dintr-un stat terț) la propriul său loc de domiciliu, indiferent de orice altă jurisdicție disponibilă în baza unui acord de alegere a forului. Din punctul de vedere al asigurătorilor europeni, dezavantajul excluderii totale a contractelor de asigurare din domeniul de aplicare al Convenției a fost determinat de faptul că dispozițiile de alegere a forului negociate de aceștia cu deținătorii de polițe de asigurare din afara Europei nu ar fi recunoscute și executate în statele terțe care sunt părți contractante la Convenție. Din perspectiva deținătorilor de polițe de asigurare europeni, aceștia ar fi pierdut avantajul privind recunoașterea și executarea, în temeiul Convenției, a hotărârilor instanțelor din UE (alese de către părți) în afara Uniunii.

În ceea ce privește Republica Moldova, se propune formularea, cu ocazia aderării, a unei declarații similare permise în temeiul articolului 21 al Convenției, excluzând din domeniul de aplicare al acesteia contractele de asigurare în general, sub rezerva anumitor excepții bine definite. Obiectivul declarației este de a păstra normele privind competența în materie de protecție, de care se pot prevala deținătorul poliței de asigurare, partea asigurată sau un beneficiar, în materie de asigurări. Excluderea ar trebui să se limiteze la ceea ce este necesar pentru a proteja interesele părților mai vulnerabile din cadrul contractelor de asigurare. Prin urmare, aceasta nu ar trebui să acopere nici contractele de reasigurare, nici contractele referitoare la riscuri mari. Judiciozitatea formulării unei asemenea declarații derivă inclusiv din necesitatea realizării continue și în mod progresiv a obiectivelor stabilite prin apropierea deplină a structurilor, politicilor și legislației interne cu principiile și practicile prevăzute în acquis-ul relevant al Uniunii Europene, în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de țară candidat pentru aderare la Uniunea Europeană

Deputat în Parlament

¹ <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/notifications/?csid=1044&disp=resdn> ;

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:32012R1215> .